

سرکه انگور

نامهای دیگر: اسید استیک (با آب) -خل. Vinegar -Vinaigre .

طرز تهیه: سرکه مایعی است ترش مزه دارای حالت اسیدی که آن را بطور کلی از تخمیر میوه‌هایی که دارای گلوکز می‌باشند تهیه می‌کنند. آب انگور را گرفته و صاف نموده یا بدون صاف کردن با تفاله‌های داخل آن همه را داخل خم سفالی یا چینی یا بشکه‌ای می‌ریزند و معادل ده درصد وزن آب انگور سرکه پاک مرغوب در آن ریخته و سر خم را محکم می‌بندند و در آفتاب یا جای گرم می‌گذارند تا برسد.

روش دیگر: قبل از ریختن سرکه مرغوب به داخل آب انگور صبر می‌کنند تا آب انگور بجوش آید سپس سرکه و نمک را اضافه می‌کنند و می‌گذارند تا برسد و ترش گردد. بهترین سرکه‌ها سرکه انگور فخری شیرین است و هرچه انگور شیرین‌تر باشد سرکه آن مرغوب‌تر خواهد شد.

طبیعت آن: طبیعت سرکه را بعضی سرد و تر و بعضی سرد و خشک می‌دانند.

ترکیب شیمیایی: آهک - اسید استیک - اسید مالیک - تارتارات اسید بطاس - مواد کانی و عالی. **خواص درمانی:** 1- آن را بخورید. قابض و بسیار مجفف و سریع النفوذ است، رساننده قوای ادویه به اعضاء می‌باشد، ملطف و قاطع اخلاط غلیظ، خشک‌کننده رطوبتها، تقطیع صفرا و برطرف‌کننده عطش، قاطع نرف الدم اعضاء باطنی می‌باشد، اشتها را تحریک می‌کند و کار دستگاه هضم و گوارش

اسرار گیاهان دارویی، ص: 63

را تا حدی آسان می‌سازد، عقل را تقویت می‌کند، مداومت در خوردن آن صبح‌ها قبل از صبحانه بدن را لاغر و پیه شکم را آب می‌کند.

2- چند قطره آن را با آب مخلوط کنید و بخورید مسمومیت از دود و دم زغال را برطرف می‌سازد. 3- خوردن آن مخلوط با بادام یا روغن گل یا گلاب یا آب خیار جهت تسکین سرسام و هذیان مفید است.

4- اگر شب مقداری نخود را در آن بخیسانید و صبح بخورید انگل‌های معده را از بین می‌برد.

5- یک اوقیه پیاز عنصل خشک را ورق‌ورق کرده در سرکه بجوشانید تا مهرا شود بعد یک هفته در آفتاب بگذارید سپس صاف نموده و هر روز صبح ناشتا دو درم آن را بیاشامید برای رفع بدبویی

دهان که به مشارکت معده باشد مفید و مزمزه آن با نمک جهت قطع خون بن دندان که کنده باشند نافع است.

6- برای رفع لق بودن دندانها یا تسکین درد آن سرکه را روزی چند بار در دهن قرقره کنید.
7- مقداری سیاهدانه را در آن بپزید بعد آن سرکه را در دهن بگیرید، دندان دردی که از رطوبت باشد ساکت می شود.

8- بخور آن در گوش برای رفع طنین صدای گوش و سنگینی شنوایی و بازکردن گرفتگی ها و تقویت شنوایی مفید است.

9- بو کردن مداوم آن یا بخور در موقع جوشاندن آن یا تر کردن دستمال در سرکه گرم و گذاشتن روی پیشانی سردردهای کهنه و مزمن و سردردی که از غلبه صغرا باشد را درمان می کند.

10- ریختن قطره سرکه کهنه در گوش برای تسکین درد گوش مجرب است، کرم داخل گوش را می کشد.

11- اگر سرکه را به داخل دماغ بمالید و قهوه سائیده را هم را با سرکه مخلوط نموده به پیشانی بمالید و آن را ببندید و نفس های عمیق بکشید. سردردی که از دم یا بو یا گاز باشد را درمان می کند.

12- اگر دستمالی را در سرکه گرم فروبرده و روی پیشانی نگه دارید. سردردی که از آفتاب زدگی باشد را درمان می کند.

13- برای درمان پستان که آماس کرده و گرم باشد سرکه را با آب جوش مخلوط نموده و تا گرم است در مثانه گاو یا گوسفند بریزید و درب آن را ببندید و روی آماس گذارید.

14- برای درمان بواسیر هر روز آن را روی سنگ داغ کرده بریزید و مقعد را لخت کرده روی اسرار گیاهان دارویی، ص: 64

آن بگیرید و آن را بخور دهید.

15- روغن مغز بادام تلخه سائیده را با آن مخلوط کنید و بمالید، جرب و ترک های پوست و زخم های شدید و عفونی را درمان می کند و ککومک را به مرور برطرف می سازد، مالیدن آن در پشت چشم، بینایی را تقویت می کند.

16- هر روز آن را بمالید، برای درمان انواع سوختگی و درمان زخم های عفونی، زخم سفلیس و گند طاول مفید است، اگرزمای متفرح و باد سرخ و خارش بدن را تسکین می دهد، برای درمان گزیدگی حیوانات سمی گرم نافع است، عقربک و سفیدک ناخن را برطرف می سازد.

17- آن را با آب رقیق کرده بعد نمک بزنید و دائم در گلو قرقره کنید. آنژین و گلودرد کهنه و مزمن را درمان می‌کند و از خونریزی گلو جلوگیری می‌نماید و اگر زالو یا کرم در گلو مانده باشد آن را می‌کشد.

18- دائم سرکه کهنه را بو کنید و هر شب سرکه را با گلاب مخلوط نموده در چشم بچکانید.

زردی چشم که پس از بیماری یرقان مانده باشد را مرتفع می‌سازد.

19- آن را با عسل مخلوط نموده و هر شب بر دور چشم ضماص کنید تا کبودی دور چشم را برطرف سازد.

20- گل ارمنی را در آن حل کرده و بمالید، خارش بین انگشتان را برطرف می‌سازد.

21- تخم ترب کوبیده را با آن مخلوط کنید و ضماص نمایید. قانقاریا یا مردگی اعضاء که در اثر عفونت‌های مزمن باشد را درمان می‌کند.

22- آن را با کف دریای سائیده مخلوط کنید و هر روز صبح و شب بر موضع بمالید. تکرار مالیدن آن بر هر موضع باعث لاغر کردن آن عضو خواهد شد.

23- اگر فردی به حالت بی‌هوشی افتاده است دو سه قطره سرکه در بینی او بچکانید سبب بهوش آمدن شخص می‌گردد.

24- کمی کافور در آن مخلوط کنید و بمالید ورم پلک چشم را از بین می‌برد.

25- گرفتن سرکه پای دندانها ورم و درد لثه که از گرمی مزاج باشد را درمان می‌کند.

26- هر صبح و شب هر بار یک مثقال زیره را نیم‌کوب کرده در یک استکان سرکه بجوشانید بعد آن را صاف نموده بخورید. تب‌های دوره‌ای را درمان می‌کند.

27- اگر آهک آبندیده را در آن حل کنید و هر شب بجایی که می‌خواهید مو روییده نشود بمالید. کم‌کم پیاز مو را ضعیف می‌کند و دیگر مو نمی‌روید.

تذکر: برای اشخاص پیر و سالخورده و اشخاص سوداوی مزاج و بیماران مبتلا به بیماریهای ریوی،

اسرار گیاهان دارویی، ص: 65

سرفه تازه و خشک، درد مفاصل، ضعف احشاء و آلات داخل شکم، برای رحم و اعصاب و افعال مرتبط با اعصاب، نیروی جنسی و سردمزاجان مضر است. مداومت در خوردن آن موجب استسقاء، ضعف دید چشم، زردی رنگ رخسار و لاغری بدن می‌شود.